

Naziv studija	Diplomski dvopredmetni sveučilišni studij geografije: nastavnički smjer			
Naziv kolegija	Geografija hrvatskih otoka			
Status kolegija	Izborni			
Godina	1	Semestar	1	
ECTS bodovi	4			
Nastavnik	Izv. prof. dr. sc. Anica Čuka			
e-mail	acuka@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Prema dogovoru putem emaila (svaki radni dan)			
Mjesto izvođenja nastave	Predavaonica br. 111, Novi kampus			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni ispit i seminarski rad			
Početak nastave	2.10.2018.	Završetak nastave	25.1.2019.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	-	-	-	-
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	7.2. u 13.00	21.2. u 13.00	12.9. u 13.00	26.9. u 13.00
Ishodi učenja	1. Definirati otoke, otočiće, grebene i hridi te hrvatski otočni prostor 2. Definirati pseudo-otoke i umjetne poluotoke 3. Definirati pojedine aspekte preobrazbe otočnog kulturnog krajolika 4. Usporediti prirodno-geografska i društveno-geografska obilježja pojedinih otočnih skupina, ali i zasebno malih i velikih hrvatskih otoka 5. Povezati specifičnu prirodnu osnovu s tisućljetnim društveno-gospodarskim korištenjem otočnog prostora 6. Usporediti intenzitet negativnih društveno-geografskih procesa na malim i velikim otocima te otocima smještenim bliže ili dalje od kopna			
Preduvjeti za upis	Nema			
Sadržaj	Sadržaj kolegija obuhvaća upoznavanje s problematikom broja hrvatskih otoka, definiranja otoka, a time i definiranja hrvatskog otočnog prostora. Posebna pozornost posvećena je prirodno-geografskoj osnovi razvoja hrvatskih otoka te društveno-gospodarskim procesima koji su u pojedinim povijesnim razdobljima uvjetovali nastanak i razvoj otočnih naselja te evoluciju specifičnog otočnog krajolika. Zasebno su obrađeni pojedini aspekti gospodarskog razvoja otoka tijekom prošlosti i u suvremeno doba. Stanovništvo hrvatskih otoka, kao glavni nositelj razvoja tog prostora, zasebno je izdvojeno i analizirano, a posebna pozornost u demografskom aspektu razvoja otoka, posvećena je suvremenim problemima depopulacije i starenja otočnog stanovništva. Poradi boljeg razumijevanja otočnog prostora i problema s kojim se taj prostor suočava, u sklopu kolegija je predviđen i poludnevni obilazak jednog od zadarskih otoka. Kroz seminarske radove studenti će detaljnije obraditi pojedine teme vezane uz problematiku eksploatiranja prirodne osnove otočnog prostora ili pojedinih otočnih skupina, njihovog gospodarskog i demografskog razvoja te prometnog povezivanja.			
Obvezna literatura	FARIČIĆ, J. (2012.): <i>Geografija sjevernodalmatinskih otoka</i>, Školska knjiga, Zagreb, 515 Nacionalni program razvitka otoka, Ministarstvo obnove i razvitka, Zagreb, 1997. DEFILIPPIS, J. (2001.): <i>O gospodarskom razvoju hrvatskih otoka</i>, Sociologija sela, sv. 39, br. 1-4, Zagreb, 83-95. DUPLANČIĆ LEDER, T., UJEVIĆ, T., ČALA, M. (2004.): <i>Coastline lengths and areas of islands in the Croatian part of Adriatic Sea determined from the topographic maps at the scale of 1 : 25 000</i>, Geoadria, sv. 9, br. 1, Zadar, 5-32.			

	FARIČIĆ, J. (2007.): <i>Sastavnice kulturne baštine hrvatskoga otočnog prostora i mogućnosti njihovoga društveno-gospodarskog vrednovanja</i>, IV. hrvatski geografski kongres: Geografsko vrednovanje prostornih resursa, Zbornik radova, Poreč, Zagreb, 73-94. FARIČIĆ, J., GRAOVAC, V., ČUKA, A. (2010.): <i>Mali hrvatski otoci – radno-rezidencijalni prostor i/ili prostor odmora i rekreacije</i>, Geoadria, vol. 15., br. 1, 145-185 FRIGANOVIĆ, M. A. (2001.): <i>O demografskoj problematici hrvatskih otoka na Jadranu</i>, Sociologija sela, sv. 39, br. 1-4, Zagreb, 37-59. KLEMPIĆ, S., LAJIĆ, I. (2005.): <i>Prirodno i mehaničko kretanje stanovništva priobalnih, kanalskih i pučinskih otoka Jadranskog mora</i>, Treći hrvatski geografski kongres, Zadar, 24.-27. rujna 2003. – Zbornik radova, Zagreb, 335-345. LAJIĆ, I. (1992.): <i>Stanovništvo dalmatinskih otoka: povijesne i suvremene značajke depopulacije</i>, Consilium i Institut za migracije i narodnosti, Zagreb. Lajić, I. LAJIĆ, I., NEJAŠMIĆ, I. (1994.): <i>Metodološke osobitosti demografskog istraživanja hrvatskog otočja</i>, Društvena istraživanja, sv. 3, br. 4-5 (12-13), Zagreb, 381-396. MAGAŠ, D. (1996.): <i>Hrvatski otoci - glavne geografske i geopolitičke značajke</i>, Radovi Filozofskog fakulteta: Razdio povijesnih znanosti, br. 35 (22), Zadar, 349-359. MAGAŠ, D. (2008.): <i>Geografske posebnosti razvitka malih hrvatskih otoka</i>, Otok Rava, ured. J. Faričić, Sveučilište u Zadru, Razred za prirodne znanosti HAZU, Matica hrvatska – Zadar, Hrvatsko geografsko društvo – Zadar, Zadar, 19-42. MONTANA, M. (1994.): <i>Ekonomija malih razmjera u otočnom razvoju</i>, Društvena istraživanja, sv. 3, br. 4-5 (12-13), Zagreb, 531-546. RUBIĆ, I. (1952.): <i>Naši otoci na Jadranu</i>, Izdanje Odbora za proslavu desetgodišnjice Mornarice, Split. SKRAČIĆ, V. (2008.): <i>Mali otoci – prepoznatljiv znak hrvatske posebnosti na Mediteranu</i>, Otok Rava, ured. J. Faričić, Sveučilište u Zadru, Razred za prirodne znanosti HAZU, Matica hrvatska – Zadar, Hrvatsko geografsko društvo – Zadar, Zadar, 43-50. STRAŽIČIĆ, N. (1987.): <i>Prirodno-geografske značajke kao poticajni i ograničavajući faktori razvoja jadranskih otoka</i>, Pomorski zbornik, br. 25, Rijeka, 39-55. STRAŽIČIĆ, N. (1997.): <i>Prilog poznavanju ukupnog broja hrvatskih jadranskih otoka i broja naseljenih otoka među njima</i>, Pomorski zbornik, br. 35, Rijeka, 219-240. ŠIMUNOVIĆ, I. (1994.): <i>Otoci u svjetlu socio-ekonomskih kretanja</i>, Društvena istraživanja, sv. 12-13, br. 4-5, Zagreb, 451-466.
Dopunska literatura	BABIĆ, D., LAJIĆ, I., PODGORELEC, S. (2004.): <i>Otoci dviju generacija</i>, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb. BASIOLI, J. (1984.): <i>Ribarstvo na Jadranu</i>, Nakladni zavod Znanje, Zagreb. ČUKA, A. (2004.): <i>Osnovna geografska obilježja otoka Murtera</i>, Murterski godišnjak, br. 1 (za 2003.), Murter, 31-61. ČUKA, A. (2005.): <i>Utjecaj Zadra na gospodarski i demografski razvoj Dugog otoka</i>, Problemi regionalnog razvoja Hrvatske i susjednih zemalja, Zbornik radova, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb, 275-282. ČUKA, A. (2006.): <i>Utjecaj litoralizacije na demogeografski razvoj Dugog otoka</i>, Geoadria, sv. 11, br. 1, Zadar, 63-92. ČUKA, A., MAGAŠ, D. (2003.): <i>Socio-geographic transformation of Ist Island, Croatia</i>, Geoadria, sv. 8, br. 2, Zadar, 67-86. FARIČIĆ, J., MAGAŠ, D. (2004.): <i>Suvremeni socio-geografski problemi malih hrvatskih otoka – primjer otoka Žirja</i>, Geoadria, sv. 9, br. 2, Zadar, 125-158. FARIČIĆ, J., MAGAŠ, D. (2007.): <i>Geografska obilježja i njihova funkcionalna povezanost s toponimima otoka Ugljana</i>, Toponimija otoka Ugljana, ured. V. Skračić, Biblioteka Onomastica Adriatica, Centar za onomastička istraživanja, Sveučilište u Zadru, Zadar, 5-45. FARIČIĆ, J., MAGAŠ, D. (2009.a): <i>Geografska obilježja otoka Oliba</i>, Olib – otok, selo i ljudi, ured. L. Ivin, Družba Braća Hrvatskoga Zmaja i Mjesni odbor Oliba, Zagreb, 15-57. FARIČIĆ, J., MAGAŠ, D. (2009.b): <i>Geografski ambijent oblikovanja i korištenja toponima na otoku Vrgadi</i>, Toponimija otoka Vrgade, ured. V. Skračić, Biblioteka Onomastica Adriatica, Centar za onomastička istraživanja, Sveučilište u Zadru, Zadar, 11-59. FILIPIĆ, P. (1995.): <i>Strategija gospodarskog razvitka hrvatskih otoka</i>, Mediteranski koncept gospodarskog razvitka Hrvatske, Split, 127-152. GRAOVAC, V. (2004.): <i>Islands on the verge of extinction – the case study of Zadar islands, Croatia</i>, Geoadria, vol. 9, br. 2, 183-210.

	KING, R. (1993.): <i>The geographical fascination of islands</i>, The development process in small island states, ured. Lockhart, D., G., Drakakis-Smith, Schemmri, J., Routledge, London, 13-37. KELMAN, I. (2005.): <i>What are islands, isolated geographies, and small states?</i>, http://www.islandvulnerability.org/background.html, 2005. LAJIĆ, I., MIŠETIĆ, R. (2006.): <i>Otočni algoritam – Aktualno stanje i suvremeni demografski procesi na jadranskim otocima</i>, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb. NEJAŠMIĆ, I. (1991.): <i>Depopulacija istočnojadranskih otoka i izumiranje kao moguća demografska perspektiva</i>, Migracijske teme, sv. 7, br. 1, Zagreb, 77-99. ROGIĆ, I. (1994.): <i>Hrvatski otoci: sjećanje na pet razvojnih ograničenja</i>, Društvena istraživanja, sv. 3, br. 4-5 (12-13), Zagreb, 437-447. ROYLE, S. A. (2001.): <i>A Geography of Islands – small island insularity</i>, Routledge, London, New York. SMOLJANOVIĆ, M., SMOLJANOVIĆ, A., NEJAŠMIĆ, I. (1999.): <i>Stanovništvo hrvatskih otoka</i>, Zavod za javno zdravstvo Županije splitsko-dalmatinske, Split. STIPERSKI, Z., MALIĆ, A., KOVAČEVIĆ, D. (2001.): <i>Međuzavisnost dostupnosti, gospodarstva i revitalizacije hrvatskih otoka</i>, Sociologija sela, sv. 39, br. 1-4, Zagreb, 153-168. ŠTAMBUK, D. (1994.): <i>Gospodarski razvitak jadranskih otoka – Konceptijski pristupi i dileme</i>, Mediteranski koncept – Razvojne strategije Hrvatske, Split, 255-264. ŠTAMBUK, D. (1995.): <i>Otoci u mediteranskom konceptu gospodarskog razvitka Hrvatske</i>, Mediteranski koncept gospodarskog razvitka Hrvatske, Split, 109-126. <i>Zakon o otocima</i>, Narodne novine, 34/1999. ***Članci o otocima u časopisima Geoadria, Hrvatski geografski glasnik, Pomorski zbornik i dr.
Internetski izvori	www.geografija.hr ; www.dzs.hr
Način praćenja kvalitete	Praćenje kvalitete provodi se kroz praćenje rezultata studentske ankete, uspjeha studenata na ispitu, kvalitete seminarskih radova, pohađanje nastave te praćenje aktivnosti studenata na nastavi
Uvjeti za dobivanje potpisa	Prisutnost na 70% predavanja, 75% seminara, predan seminarski rad i održano izlaganje seminarskog rada
Uvjeti za bodovanje kolokvija/seminara/vježbi /ispita	Seminari: ocjena od 1 do 5 (ukupnu ocjena seminara je prosječna ocjena pismenog dijela seminara i ocjena iz izlaganja seminarskog rada uz Power point prezentaciju) Ispit: < 60% točnih odgovora = ocjena nedovoljan (1) 61%-70% točnih odgovora = ocjena dovoljan (2) 71%-80% točnih odgovora = ocjena dobar (3) 81%-90% točnih odgovora = ocjena vrlo dobar (4) 91%-100% točnih odgovora = ocjena izvrstan (5)
Uvjeti za formiranje ocjene	Konačna ocjena određuje se na temelju pismenog dijela ispita (PI) i seminarskog rada (S) prema formuli: $(PI \times 0,666 + S \times 0,333)$ pod uvjetom da su ocjene iz PI i S pozitivne

Nastavne teme		
Red. br.	Naslov	Literatura
1.	Upoznavanje sa sadržajem predmeta, oblicima nastave i provjere znanja	
2. i 3.	Hrvatski otoci – broj, površina i regionalizacija	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
4. i 5.	Prirodno-geografska osnova razvitka hrvatskih otoka	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
5. i 6.	Povijesno-geografski razvoj hrvatskih otoka	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
7.	Elementi kulturne baštine hrvatskih otoka	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka Faričić, Mirošević, Graovac Matassi (2013.): Utjecaj

		depopulacije na kulturnu baštinu hrvatskih otoka, Migracijske i etničke teme – dostupno on-lilne
8..	Podjela seminarskih radova. Upute za pisanje seminara.	
9. i 10.	Depopulacija kao posljedica društveno-gospodarskog razvitka otoka	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
11. i 12.	Depopulacija kao čimbenik suvremenog razvitka otoka	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
13. i 14.	Usporedna demografska analiza velikih i malih otoka	Lajić, Mišetić (2006): Otočni logaritam – Aktualno stanje i suvremeni demografski procesi na jadranskim otocima
15. i 16.	Problemi gospodarskog razvitka hrvatskih otoka. Deagrarizacija	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka Defilippis (2002.): O gospodarskom razvoju hrvatskih otoka, Sociologija i prostor, dostupno on-line
17.	Mješovita otočna ekonomija malih obiteljskih gospodarstava	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
18.	Značenje pomorstva na hrvatskim otocima	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
19. i 20.	Razvoj turizma i njegova uloga u društveno-gospodarskoj revitalizaciji otoka	Vidučić, V. (2007.): Održivi razvoj otočnog turizma, Naše more, dostupno-online
21. i 22.	Promjena temeljnih funkcija otočnoga prostora	Faričić, J.(2012.):Geografija sjeverodalmatinskih otoka
23. i 24.	Hrvatski pseudo-otoci	Faričić, Mirošević (2014.): Artificial peninsulas and pseudo-islands – dostupno on-line
25. i 26.	Mali hrvatski otoci – mjesta stalnog stanovanja ili prostor za odmor i rekreaciju?	Faričić, Graovac, Čuka (2010.): Mali hrvatski otoci – radno-rezidencijalni prostor i/ili prostor odmora i rekreacije, Geoadria – dostupno on-line
27.	Perspektive razvoja hrvatskog otočnog prostora	
28.-30.	Poludnevni terenski obilazak jednog od zadarskih otoka	
31.	Seminarski rad	
32.	Seminarski rad	
33.	Seminarski rad	
34.	Seminarski rad	
35.	Seminarski rad	
36.	Seminarski rad	
37.	Seminarski rad	
38.	Seminarski rad	
39.	Seminarski rad	
40.	Seminarski rad	
41.	Seminarski rad	
42.	Seminarski rad	
43.	Seminarski rad	
44.	Seminarski rad	
45.	Seminarski rad	

Potpis nastavnika: